

12. SINIF FELSEFE DERSİ SINAVA HAZIRLIK SORULARI

Tehlikelere gözü kara bir şekilde atılmak cesaret değildir. Varını yoğunu savurganca dağıtmakla da cömert olunmaz. Her şeyin bir ortası vardır. Erdemli insan orta yolu bulup ona göre davranan insandır.

1. Bu parçaya göre bir insanı erdemli yapan aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Ölçülü olması
- B) Vicdanlı olması
- C) Kendini tanıması
- D) Kötülükten sakınması
- E) Duygularını bastırması

Kant'a göre bilgi hem zihinden hem deneyden gelen verilerin birleşmesi sonucu oluşur. Hegel, Kant'ın bilginin oluşumu ile ilgili öne sürdüğü dış dünyadan, yani deneyden gelen bilginin de zihnin bir ürünü olduğunu iddia eder. Hegel'e göre bilginin tüm öğeleri zihnin kendisine aittir.

2. Bu parçada Hegel aşağıdaki ifadelerden hangisine eleştiri yapmaktadır?

- A) Doğru bilginin kaynağı akıldır.
- B) Gerçek kavramı insan düşüncesinin bir yansımasıdır.
- C) Doğru bilgi ancak duyu verileri ile elde edilir.
- D) Akla uygun olan her şey doğrudur.
- E) Doğru bilginin kaynağı akıl ile birlikte deneydir.

3. Aşağıdakilerden hangisi bilimsel bilginin bir özelliğidir?

- A) Sıradan günlük tecrübelerimize dayalı bir bilgidir.
- B) Hayal gücüne dayalı bir bilgidir.
- C) Vahye dayalı olarak edindiğimiz bir bilgidir.
- D) Akla, tefekküre dayalı bir bilgidir.
- E) Gözlem, deney ve ölçmeye dayalı bir bilgidir.

Bilim, denetimli gözlem sonuçlarına dayalı mantıksal düşünme yolu ile olguları açıklama gücü taşıyan hipotezler bulma ve bunları doğrulama metodudur.

4. Buna göre bilimle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Soyut nesnelerin bilgisiyle sınırlı kalmalıdır.
- B) Tarihsel süreç içerisinde ilerler.
- C) Akıl ile doğaya ait yasalara ulaşır.
- D) İnsanlığın en önemli ürünüdür.
- E) Teknolojik gelişmelere katkıda bulunur.

İnancın temel iddiaları hakkında akılcı, nesnel, tutarlı ve kapsamlı bir şekilde düşünmektir.

5. Bu açıklama felsefenin hangi temel disiplini hakkında bilgi vermektedir?

- A) Bilgi felsefesi
- B) Varlık felsefesi
- C) Ahlak felsefesi
- D) Din felsefesi
- E) Siyaset felsefesi

6. Aşağıdakilerden hangisi dinin felsefeden temel farkını ifade eden kavramdır?

- A) Tutarlılık
- B) Öznellik
- C) Dogmatiklik

D) Akılsallık

E) Tarafsızlık

I. İnsanın olay, varlık veya herhangi bir düşünceye dair bir anlayış geliştirmesi

II. Doğru ya da yanlış bir yargı bildiren cümleler

III. Belli kanıtlara dayanarak ortaya atılan yeni bir yargı

7. Verilen tanımlar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangisine karşılık gelir?

- A) Önerme – görüş – argüman
- B) Önerme – argüman – görüş
- C) Görüş – önerme – argüman
- D) Argüman – görüş – önerme
- E) Görüş – argüman – önerme

Öğretmenin, sınıfta uygulayacağı herhangi bir test için yetkin oluşu, onun bu konuyu tam manasıyla özümsemiş olduğu anlamına gelir. Çünkü sınavan, sınanandan daha yetkin olmalıdır. Bir röntgeni inceleyen doktorun hastalığın nerede olduğunu görebilmesi gibi, öğretmende cevap kağıdına baktığı zaman öğrencinin yanıtından, o konuyu hangi ölçüde öğrendiğini veya nerelerde eksikliklerinin olduğunu çıkarsayabilir.

8. Paragrafta anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru bilgi üretmek için küçük detaylara bakmak zaman kaybıdır.
- B) Belli bir alandaki yetkinlik, o alanın derinlemesine kavranmış olmasına bağlıdır.
- C) Metafizik önermelerin doğruluğunu denetlemek, uzmanların işidir.
- D) Doğru bilgi yoktur, olsa da bilinemez ve başkasına aktarılamaz.
- E) Doğru bilginin ölçütü günlük yaşamda işimize yaramasıdır.

Felsefe öğretmeni Nejla Hanım ahlak felsefesi dersinde sınıfa bir soru yöneltmiş ve Ahmet ile Hülya'dan aşağıdaki cevapları almıştır.

Ahmet: Ahlak insanın ortaya koyduğu bir ürün değildir. Doğaüstü bir güç tarafından belirlenmiştir.

Hülya: Bence ahlak insan zihninin bir ürünüdür.

9. Bu cevaplara göre öğretmenin sorusunun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Ahlakın kaynağı nedir?
- B) Ahlaki eylemlerin amacı nedir?
- C) Evrensel ahlak yasaları mümkün müdür?
- D) İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür müdür?
- E) Bütün insanlar için ortak bir iyi ve kötü var mıdır?

Antik Yunan'da sophos (bilge) "bilgileri kendisinde bulunduran hikmet sahibi kimse" olarak bilinirdi. Ancak insanın her şeyi bilemeyeceği gerçeği karşısında "Sophia" kelimesi "philia" sözcüğü ile birleştirilerek bilgiyi seven anlamına gelen "filozof"a dönüştürüldü. Filozof her şeyi bilen değil, bilgiyi ele geçirmek için uğraşan, peşinden koşan kişidir.

10. Bu parçaya göre ulaşılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge insan, bilginin imkan ve sınırlarına ulaşmış kişidir.

- B) Felsefe yapabilmek için bilge olmak gereklidir.
C) Bilgelik felsefenin gelişimini sağlar.
D) Filozof bilgi donanımlı insandır.
E) Felsefe bilgeliğe ulaşma çabasıdır.

Felsefe, düşüncenin derinleşmesine; yani insan düşüncesinin sürekli olarak kendisine eğilip, kendisini bilinçli duruma getirmeye yönelmesine olanak sağlar. Geçmişten günümüze düşünceleri yansıtan kavramları tanıma olanağı verir.

11. Buna göre yaşamın amacını sorgulayan bir kişiye felsefenin nasıl yardımcı olabileceğini aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru ifade eder?

- A) Bilimsel bilgilere ulaşmasını sağlayarak
B) Hayatı olduğu gibi yaşama olanağı sunarak
C) Hayata pozitif bakmasına sebep olarak
D) Okuma ve çalışma becerisinin geliştirilmesi için ortam hazırlayarak
E) Yaşamla ilgili çeşitli görüşleri öğrenme ve sorgulama olanağı sağlayarak

Felsefe bilgisi, adeta bir şehrin ortasındaki yüksek kule gibidir. Kulenin şehre bakan pencereleri vardır. Her pencereden şehrin belli bir kısmı görünür, sadece kulenin en üst noktasında bulunan felsefe penceresinden bütün şehri görmek mümkündür. Başka bir deyişle felsefe bilgisi sayesinde insan, gerçeğe herhangi bir yönüyle parçacı bir yaklaşımla değil, mümkün olan her yönüyle genel olarak değerlendirilebilecek bir bakma olanağını kazanır.

12. Parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki niteliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Sistemli ve düzenlidir.
B) Sorgulayıcı bir bakış açısına sahiptir.
C) Birleştirici ve bütünleştiricidir.
D) Konuları evrensel bir özelliğe sahiptir.
E) Öznel bir bakış açısına sahiptir.

Filozof, kendisinin de içinde bulunduğu dünyayı anlamak ve kavramak için her türlü bilgi, algı ve sezgi sonuçlarından oluşan düşünceyi açıklığa kavuşturur. Fakat filozof bununla yetinmez, yani dünyayı parçalanmış bir halde bırakmaz, üzerinde düşünülüp aydınlığa kavuşturulmuş malzemeden hareketle dünyayı yeniden inşa eder ve onu bir bütünlüğe kavuşturur.

13. Parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki niteliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Refleksif olması
B) Konularının evrensel olması
C) Temellendirmeye dayalı olması
D) Çözümleyici ve birleştirici olması
E) Tutarlı ve sistemli olması

- I. Bildiklerimizin sınırı var mıdır?
II. Kaç tarz varlık vardır?
III. Evrenin ana maddesi nedir?
IV. İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür müdür?
V. İnsanlar neden ve nasıl unuttur?

14. Verilenlerden hangileri felsefenin cevap aradığı sorulardan değildir?

- A) Yalnız I.
B) Yalnız III.
C) Yalnız V.

- D) I ve V.
E) III ve V.

Filozof ele aldığı konuları farklı yollarla çözümleyerek açıklığa kavuşturur. Sonra da üzerinde düşünülüp çözümlenmiş ve aydınlığa kavuşturulmuş malzemeden hareketle konularını yeniden inşa eder ve onu bir bütünlüğe kavuşturur.

15. Verilen açıklamada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirici ve sorgulayıcıdır.
B) Cevaplardan çok sorular önemlidir.
C) Çözümleyici ve kurucudur.
D) O düşünceyi ileri süren filozofun özgün görüşüdür.
E) Ortaya konan önermeler kendi içinde tutarlıdır.

Felsefenin araştırma alanı çoğu kez somut olan ve sınırları açıkça çizilmiş bir nesne veya olgu olmadığından, ondan deneysel bir çalışma bekleyemiyoruz. Bu nedenle filozofun sorunlara çözüm ararken, inançları, görüşleri, yaşantısı ve çağın olaylarından kendini soyutlaması güçtür.

16. Bu durum felsefi bilginin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Subjektif olması
B) Rasyonel olması
C) Var olan her şeyi konu edinmesi
D) Kesin bir doğruluk değerine sahip olması
E) Kendinden önceki düşünürlerden etkilenmesi

• İbn'i Sina'ya göre felsefenin veya hikmetin amacı nesnelere hakikatlerini bir insanın ulaşabileceği kadar bilmesidir.

• Gazali'ye göre hikmet, insani aklın elde edebileceği bilginin kesin ve gerçek delillerle ilahi kaynağa dayandırılarak elde edilmesidir.

• El Kindi'ye göre hikmet, değer ve mertebeye yönünden sanatların en üstünüdür. Felsefe, varlığın hakikatini insanın akıl gücü ölçüsünde bilmesidir.

17. Düşünceleri verilen bu filozoflarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Hikmet sahibi olabilmek için felsefe yapmak gerektiği düşüncesini savunurlar.
B) Bazı filozoflar hikmetin ilahi kaynaklı olduğunu iddia etmiştir.
C) Felsefeden çok hikmet kavramına önem verdikleri söylenebilir.
D) Hikmeti, insanın elde edebileceği en üst mertebeye olarak değerlendirirler.
E) Felsefenin insan aklının bir ürünü olduğunu savunurlar.

Filozof felsefi soruları sorarken akla ve mantık ilkelerine uygun cevaplar da üretmelidir. Fakat öncelik varlığı anlamak için doğru soruları sormaktadır. Yani soru sormak önemli ama bunun yanında akla ve mantığa uygun cevaplar bulmak da gereklidir. Fakat her soru için farklı cevaplar verilebilir. Aynı zamanda her cevap yeni sorular da ortaya çıkarabilir. Dolayısıyla iki bin beş yüz yıllık felsefe tarihi, dinamizmini kaybetmeden varlığını sürdürmektedir.

18. Parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmıştır?

- A) Felsefe evreni anlama çabasıdır.

- B) Felsefe tarihi insanlık tarihi ile başlar.
- C) Felsefe insanın en önemli etkinliğidir.
- D) Felsefede sorular cevaplardan daha önemlidir.
- E) Tarihi süreç içinde felsefenin alanı sürekli genişlemiştir.

“Tarih boyunca gördüğümüz filozofların çoğu bilgidir. Bir kısmı topluma yön verici, bir kısmı ahlak öğretici, bir kısmı ise mantıkçı ve matematikçidir.”

19. Buna göre filozofların farklı konuları ele almalarının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Değer yargıları ile hareket etmiş olmaları
- B) Doğruları sorgularken akılcı bakış açıları
- C) Ortak bir eğitim almış olmaları
- D) İlgi alanlarının farklı olması
- E) Toplumları etkileyebilecek kişilikte olmaları

Bilgi denildiğinde en genel anlamda özne ile nesne arasındaki bağdan doğan ürün anlaşılır. Ancak bilgilerimiz, bilgi edinilirken izlenen yollar ve konu edindiği şeyler açısından farklılıklar gösterir. Bu sebeple gündelik, felsefi, bilimsel, teknik, sanatsal ve dini bilgi gibi türler ortaya çıkmıştır.

20. Buna göre bir bilginin türü belirlenirken aşağıdakilerden hangisi esas alınır?

- A) Kaynağının ne olduğu
- B) Öznel mi yoksa nesnel mi olduğu
- C) Genel geçer olup olmadığı
- D) Nesnesi ve elde edilmiş yönteminin ne olduğu
- E) Duyulara mı yoksa akla mı dayandığı

Mısır’da geometri tesadüfen değil, bazı ihtiyaçlardan dolayı zorunluluk gereği gelişme göstermiştir. Bu bölgede yaşayanlar Nil Nehri’nin her yıl taşmasından zarar görmemek ve bu durumu kontrol ederek avantaja çevirmek için geometrik çalışmalara ağırlık vermişlerdir.

21. Bu metne göre bilimsel gelişmelerin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) İnsanların merak ve hayret duygusu ile araştırma yapması
- B) Düşünce özgürlüğünün var olması
- C) Mısır halkının ekonomik olarak gelişmiş olması
- D) İnsanların doğayı kontrol altına alarak yarar sağlaması
- E) Toplumun yeni geçim kaynakları elde etmek istemesi

Beri gel, daha beri, daha beri.
Bu yol vuruculuk nereye dek böyle?
Bu hır gür, bu savaş nereye dek?
Sen bensin işte, ben benim işte.

22. Mevlana bu dörtlükte ahlak görüşünün temelini aşağıdakilerden hangisini yerleştirmektedir?

- A) İnsanın değerinin evrenselliği
- B) İnsanın özgürlüğü
- C) İyinin göreceliliği
- D) Tanrının varlığı
- E) Bencilliği

M.Ö. 5. yüzyılda yaşamış ressam Zeuxis, elinde üzüm tutan bir çocuğun resmini yapmış ve üzümler öylesine gerçek gibi duruyormuş ki kuşlar gelip yemeye kalkışmışlar. Bundan dolayı övüldüğü zaman Zeuxis üzülerek,

“Çocuğun resmini daha iyi yapsaydım kuşlar ondan çekinir, üzümleri yemeğe gelmezdi” demiş.

23. Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Güzelliğin sadece sanatla sınırlı olduğu
- B) Sanat eserinin dış dünyayı güzelleştirdiği
- C) Sanat eserinin doğayı yansıttığı ölçüde değerli olduğu
- D) İnsanlardaki beğenin nedenlerinin farklı olduğu
- E) Sanatın, yaratıcı hayal gücüne dayanan bir etkinlik olduğu

Duygu sahibi olmayan insan yoktur. Ama her insan bir Van Gogh olamaz. Sanatçı duygularını ses, boya gibi unsurları kullanarak, farklı oranlarda birleştirerek ya da farklı soyut ya da somut malzemeleri bir araya getirerek somutlaştırabilen, onlara duygu katabilen bir beceriye sahiptir.

24. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsan hem duygu hem düşünce varlığıdır.
- B) Her insan farklı duygulara sahip olabilir.
- C) Tüm insanlar duygularını somutlaştırma becerisine sahiptir.
- D) Sanatçı olmak özel bir yetenek gerektirir.
- E) Her insan sanatçı olabilir.

Yusuf Hac Hacip’e göre yöneten ile yönetilenler bir nevi ortaklık içindedirler. Yöneten ile yönetilenler arasında karşılıklı haklara riayet edilmesi gerekir.

25. Bu açıklamalar aşağıdaki siyaset felsefesi sorularından hangisi ile ilgilidir?

- A) Devlet nasıl ortaya çıkmıştır?
- B) Bürokrasiden vazgeçilebilir mi?
- C) Sivil toplumun anlamı nedir?
- D) Birey-devlet ilişkisi nasıl olmalıdır?
- E) İktidar kaynağını nereden alır?

26. “Yeryüzünde devlet olmadan yaşanamaz. Devlet toplumsal yaşamı düzenleyen ve iyileştiren bir örgütlenmedir.” diyen bir kişinin bu görüşlerine temel aldığı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karmaşayı ortadan kaldırmak için devlet gereklidir.
- B) Devlet insan doğasına aykırıdır.
- C) İnsanın mutluluğu için devletin var olması gerekir.
- D) Devlet toplumsal sözleşme yoluyla ortaya çıkmıştır.
- E) Devlet doğal bir kurumdur.

“Var olan” denilince, yalnızca beş duyu organımızla algıladıklarımız akla gelmemelidir. Atomdan galaksilere, ruhtan Kaf dağına dek pek çok nesne gerçek dünyada yahut zihinde ayrı bir varlık alanına karşılık gelmektedir.

27. Bu açıklamada varlık hakkında anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olgusaldır.
- B) Fenomendir.
- C) Maddedir.
- D) Hem gerçek hem ideadır.
- E) Hem değişen hem değişmeyenidir.

- I. Evrenin ana maddesi nedir?
II. İnsan eylemlerinde özgür müdür?
III. Yalnızca maddesel varlıklar mı vardır, yoksa tinsel varlıklar da var mıdır?
IV. Varlık var mıdır?
V. Varlık kaç tarzdadır?

28. Verilen sorulardan hangileri diğerlerinden farklı bir felsefe disiplinine aittir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Bir felsefe öğretmeni, derse başlamadan önce kürsüde bulunan sandalyeyi eline alıp öğrencilere, "Bu sandalyenin var olduğunu kim kanıtlayacak?" diye sorar. Bunun üzerine öğrencilerden biri öğretmenine şöyle bir soru yöneltir: Hangi sandalyenin?

29. Bu parçaya göre felsefenin, varlığa bakış açısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlığı tarzlara ayırması
B) Varlıktan şüphe etmesi
C) Olgusal varlık alanını sorgulaması
D) Varlığın var olduğunu kabul etmesi
E) Görünen nesnelere üzerinde araştırma yapması

Felsefenin ele aldığı "varlık" kavramı ile bilimin kullandığı "varlık" kavramı aynı anlama gelmez. Felsefe için varlık, her şeyden önce bir şüphe konusudur. Oysa bilim için varlık, gündelik yaşam dilinin ifade ettiği her bir somut nesneden başka bir şey değildir.

30. Buna göre bilimin varlığa yaklaşımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Varlığın nasıl olması gerektiğini araştırır.
B) Yeni varlık türleri tasarlar.
C) Varlığı maddi olarak görür ve inceler.
D) Varlıkları düşünsel ve gerçek olarak sınıflar.
E) Varlıkları değerli ve değersiz olarak ayırır.

Locke'a göre çocuk, tatlının acı olmadığını çelişmezlik ilkesinin zihnindeki varlığından değil, tecrübe ederek öğrenir. Mantığın temelinde yer alan bu genelgeçer ilkeler doğuştan var olsaydı, çocuk tecrübe etmeden önce bu ayrımı yapabiliirdi.

31. Locke'un bu görüşünden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilgilerimizin kaynağı akıldır.
B) Bütün bilgilerimiz doğuştan gelir.
C) Bilgilerimiz zamanla değişir.
D) Bilgilerimiz yaşantılar sonucu öğrenilir.
E) Bilgilerimiz sezgisel akıl yoluyla kazanılır.

Descartes'a göre doğruluk, hiçbir kuşku ve yanlış anlamaya yer vermeden, hem bize kendisini zorla kabul ettiren, zorunlu olarak bilincine vardığımız hem de kendisini diğer bilgilerden ayırdığımız bilginin özelliğidir.

32. Buna göre Descartes, bilginin doğruluğunu aşağıdakilerden hangisine dayandırmaktadır?

- A) Yararlı olmasına
B) Açık ve seçikliğine
C) Gerçeklikle uygunluğuna
D) Diğer bilgilerle uyumlu olmasına
E) Çoğunluk tarafından kabul edilmiş olmasına

Hobbes'a göre insan, doğası gereği bencil bir varlıktır ve tüm eylemlerinin temelinde ben sevgisi vardır. İnsanın yaşamdaki amacı kendini korumak ve kendi çıkarlarını gerçekleştirmektir. Bunun için başkalarının çıkarlarını görmezden gelerek yalnızca kendi iyiliği ve mutluluğu için davranır.

33. Hobbes'un görüşünden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Evrensel bir ahlak yasası yoktur.
B) İnsan özgürlüğü evrensel bir değerdir.
C) Ahlaki değerler insandan ve toplumdan bağımsız olarak vardır.
D) Bir eylemin değerini, en çok sayıdaki insan için en çok yararı belirler.
E) İnsanın özgürlüğü tutkularını yenmesiyle sağlanabilir.

Bir doktor hastasını hayata döndürmek için ameliyata girer. Bütün bilgisini ve becerisini kullanarak hastasını kurtarmak için uğraşır. Ama her zaman sonuç istenilen gibi olmaz. Ne kadar uğraşsa da hastasını kaybedebilir. İ.Kant' a göre bu doktorun yaptığı eylemler ahlaki olarak iyidir ve bu doktor iyi bir doktordur.

34. Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Bizi mutlu eden eylemler iyidir.
B) Bize haz veren eylemler iyidir.
C) Fayda sağlayan eylem ahlaki bir eylemdir.
D) Eylemlerimizin temelinde ödev olmalıdır.
E) Yaratıcıya olan sevgimiz bizi iyi eyleme yöneltir.

Comte'a göre sadece olgular konu edilmeli, olguların arkasındaki ilk nedenler ya da özlerle uğraşılmalıdır. Çünkü bu "öz" ve "ilk neden"ler gözlenemezler; onlar metafizik karakterlidirler. Bilimsel bilginin amacı gözlem ve deneyle olguların bilgisine ve bunlardan hareketle doğa yasalarına ulaşmak olmalıdır. Ancak bu tür bir bilgiye gelecekteki olayları önceden bilmek ve düzenlemek mümkün olacaktır.

35. Buna göre aşağıdakilerden hangisi Comte'un görüşleriyle çelişmektedir?

- A) Metafizik öğeler reddedilmelidir.
B) Bilmek önceden görebilmek içindir.
C) Olgular arasında değişmez ilişkiler vardır.
D) Doğru bilgilere ulaşmak, varlığın özünü kavramakla mümkündür.
E) Bilim duyuların bize sağladığı olgular arasındaki ilişkileri araştırmalıdır.

36. "Her din bir Tanrı anlayışı; her Tanrı anlayışı da bir varlık anlayışıdır." diyen İonna Kuçuradi'nin bu sözlerini destekleyen ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlık anlayışına dayanmayan Tanrı anlayışı yoktur.
B) Dinden bağımsız bir felsefi düşünce olamaz.
C) Her inancın bir felsefi alt yapısı vardır.
D) Tanrı olmadan varlık olamaz.
E) Varlık Tanrının bir yaratımıdır.

Felsefenin ortaya çıktığı Antik Çağ'da Yunan felsefesi doğayı konu edinmiştir. Pers savaşları sırasında filozoflar doğadan insana yönelmiş ve mutluluk, ahlak, toplum

yaşamı gibi konuları sorgulamaya başlamıştır. İskender'in Doğu seferleri ile farklı bir kültür ve inanç sistemi ile karşılaşan felsefe bu defa da dinsel unsurları kendisine konu edinmeye başlamıştır.

37. Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel gelişmeler felsefi gelişmeleri tetiklemiştir.
- B) Felsefe, üretildiği çağın koşullarından bağımsızdır.
- C) Felsefi gelişmeler filozofların özel ilgi alanıyla bağlantılıdır.
- D) Felsefe gündelik hayatın sorunlarına çözüm bulmak için yapılan bir etkinliktir.
- E) Toplumsal siyasal gelişmeler ile felsefe arasında sıkı bir ilişki vardır.

"Her tehlike için, kişiyi ölümün elinden kurtarabilecek pek çok yol vardır, yeter ki o kişinin her şeyi söyleyebilecek ya da yapabilecek kadar ar damarı çatlamış olsun! Bundan, yani ölümden, o kadar da zor değil kaçıp kurtulmak, çok daha zor olan kötülükten kaçıp kurtulmaktır. Zira, o daha hızlı koşar ölümden. Ben, yaşlı ve yavaş biri olarak daha yavaş tarafından yakalandım, suçlayıcılarım ise becerikli ve hızlı olduklarından daha hızlı olan kötülük tarafından yakalandılar. Ben şimdi sizin tarafınızdan idam cezası hükmü giydirilmiş olarak ayrılıyorum aranızdan, onlar ise hakikat tarafından fesatlığa ve adaletsizliğe mahkûm edilmiş olarak.."

38. Sokrates'in savunmasından alına bu metne göre Sokrates'in yaşam ilkesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ölçülü olmak
- B) Kendini bilmek
- C) Toplumsal faydaya göre hareket etmek
- D) Bencil insan doğasının isteklerine göre davranmak
- E) Hazlardan uzaklaşıp, orta yolu bulmak

Gazali' ye göre akıl hakikatin tümünü değil, belli bir kısmını bilebilmektedir. Hakikatin tümü ise akılı aşan bir durumdur. Akıl, hakikate değil ama kendi sınırları içerisindeki bilgiye ulaşabilme imkânına sahiptir. Hakikat hiçbir şekilde aklın kendi kavrayış sınırı ile sınırlandırılabilir bir şey değildir.

Bütün varlığın zemini olan ontolojik gerçeklik yani hakikat akılı da aştığı için, rasyonel düşünceye kapalıdır.

39. Buna göre hakikat akıl ilişkisi Gazali'ye göre en genel anlamda nasıl ifade edilir?

- A) Akıl, sınırlı bir varlık olduğundan hakikati kavrayamaz.
- B) Mutlak bilgiye ulaşmada akıl yeterlidir.
- C) Sezgiyle hakikat kavranamaz.
- D) Akıl Tanrı'yı bilime aracıdır.
- E) Tanrı rasyonel bir varlıktır.

Felsefe, İlk Çağ'da Yunan mitolojisi, doğa olaylarını açıklamada yetersiz kaldığından dolayı Tanrısal açıklamaları eleştirmesine karşın, Orta Çağ'da dine çok yaklaşmıştır.

Orta Çağ'da felsefe, hem İslam dünyasında hem de Hristiyanlıkta dinsel inançları temellendirmek için kullanılmıştır.

40. Bu parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefe, tarihsel sürecinde dönem dönem din ile etkileşim içine girmiştir.
- B) Felsefe, toplumun değer yargılarından bağımsızdır.
- C) Felsefe, ilk zamanlar metafizik kavramları ele almıştır.
- D) Felsefenin amacı dinsel inançları sorgulamaya hizmet etmek olmalıdır.
- E) Felsefe, evrende bütün olup bitenleri akla dayalı açıklama amacıyla olmuştur.